

Inlämningsuppgifter, nr 1

Uppgifterna lämnas in senast vid lektionen den 7 december. Du bör åtminstone räkna c:a 75% av dessa uppgifter.

- 1.¹ Visa utifrån Peanos axiom att varje tal $n \in \mathbf{N}$, $n \neq 0$, har en "närmaste föregångare", dvs $n = m^+$ för något $m \in \mathbf{N}$.
2. Visa utifrån Peanos axiom och definitionen av addition
 - a. att $0 + n = n$ för alla $n \in \mathbf{N}$
 - b. att $n + m^+ = n^+ + m$ för alla n och $m \in \mathbf{N}$
3. Visa utifrån Peanos axiom och definitionen av multiplikation
 - a. att $n \cdot 0^+ = n$, för alla $n \in \mathbf{N}$,
 - b. och med hjälp av kommutativa och associativa lagarna för addition att
$$(n + m) \cdot p = (n \cdot p) + (m \cdot p)$$
4. Visa utgående från Peanos axiom, definitionerna och räknelagarna för addition och multiplikation, samt definitionerna av subtraktion och division,
 - d. $n - (m + p) = (n - m) - p$
 - e. $\frac{0}{n} = 0$ för alla $n \in \mathbf{N}$, $n \neq 0$ och $\frac{m}{0^+} = m$ för alla $m \in \mathbf{N}$.
5. Om \mathbf{Z} och \mathbf{Z}^+ . Visa utgående från räknelagarna för \mathbf{Z} (**Z1-9**) att
 - a. Om $\mathbf{Z}^+ = [(n, m)]$ $n, m \in \mathbf{N}$, så är $\mathbf{Z}^+ = [(m, n)]$.
 - b. $(-1) \cdot \mathbf{Z}^+ = -\mathbf{Z}^+$

Rosenlicht: Kap 1, sid 12, 7b, d och 9.

- F1. Vilka är funktionerna av typ $\{1,2,3\} \rightarrow \{0,1\}$
- F8. Verifiera att $f: \mathbf{X} \rightarrow \mathbf{Y}$ är en injektion om och bara om $f \circ g = f \circ h \Rightarrow g = h$. Och att $f: \mathbf{X} \rightarrow \mathbf{Y}$ är en surjektion om och bara om $g \circ f = h \circ f \Rightarrow g = h$. (Underförstått att f, g och h har valts så att de angivna sammansättningarna är meningsfulla.)
- R2. Är relationen "vara (hel)syskon till" symmetrisk? reflexiv? transitiv? Hur blir det för relationerna "vara barn till min mamma och pappa" resp. "vara kusin till"?
- G3. Varför är (\mathbf{Q}, \cdot) inte någon grupp?
- G6. Låt \mathbf{M} vara mängden som består av de båda talen ± 1 . Om man som räknesätt tar "multiplikation", är (\mathbf{M}, \cdot) då en grupp?
- G7. Verifiera att (\mathbf{M}, \circ) är en grupp om \mathbf{M} är mängden av bijektioner $\mathbf{X} \rightarrow \mathbf{X}$ och \circ är sammansättningsoperationen. Är gruppen abelsk?
- G8. Låt \mathbf{X} i föregående uppgift vara mängden $\{0, 1\}$. Vilka är bijektionerna? Skriv upp gruppens "multiplikationstabell". Är gruppen abelsk?
- G9. Låt \mathbf{X} i stället vara mängden $\{0, 1, 2\}$. Vilka är bijektionerna? Skriv upp gruppens "multiplikationstabell". Är gruppen abelsk?
- Ri2. Är $(\mathbf{N} + ; \cdot)$ en ring?
- Ri3. Är $(\mathbf{Q}_+ + ; \cdot)$ en ring? \mathbf{Q}_+ är mängden av de positiva rationella talen.

¹ Uppgiftsnumreringen är densamma som i det utdelade lektionsmaterialet.

- K1. Verifiera att om $\mathbf{M} = \{a + b\sqrt{2}, a \text{ och } b \in \mathbf{Q}\}$, så är $(\mathbf{M}, +, \cdot)$ en kropp.
- K3. Utgör restklasserna mod 3, resp mod 4 med räknesätten addition och multiplikation kroppar?
- K4. För vilka heltal $n \geq 2$ utgör restklasserna mod n med räknesätten addition och multiplikation en kropp?

AEE Övn 5.1

Rosenlicht: Kap 2. 6, 7, 10b, c, 14, 15.

- L1. Skriv upp definitioner för $+$ och \cdot , så att $(\mathbf{R}^n, \mathbf{R}, +, \cdot)$ är ett linjärt rum. (n står för något heltal ≥ 2 .)
- L4. Låt \mathbf{L} vara mängden av alla funktioner $\mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ med addition $(f + g)(x) \stackrel{\text{def}}{=} f(x) + g(x)$ och multiplikation med skalär: $(\cdot f)(x) \stackrel{\text{def}}{=} \cdot f(x)$. Verifiera att $(\mathbf{L}, \mathbf{R}, +, \cdot)$ är ett linjärt rum.
- L5. Låt \mathbf{P} vara mängden av alla polynom $\mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$. Verifiera att $(\mathbf{P}, \mathbf{R}, +, \cdot)$ är ett linjärt rum om $+$ och \cdot definieras som i exempel 5 ovan.
- L6. Samma som föregående uppgift fast med följande delmängder av \mathbf{P}
- {polynomen av grad $\leq n$ }, där n något naturligt tal.
 - {polynomen av grad $= n$ }, där n något naturligt tal.
 - {alla polynom p för vilka $p(\cdot) = 0$ }
 - {alla polynom p för vilka $p(0) = \cdot$ }
 - {alla polynom p för vilka $p'(2) = 0$, där p' är p 's derivata

Man säger att en vektor \mathbf{a} är en *linjär kombination* av vektorerna $\mathbf{b}_1, \mathbf{b}_2, \dots, \mathbf{b}_k$ om

$$\mathbf{a} = \alpha_1 \mathbf{b}_1 + \alpha_2 \mathbf{b}_2 + \dots + \alpha_k \mathbf{b}_k.$$

Vidare: En mängd \mathbf{M} av vektorer sägs vara *linjärt oberoende* om ingen av vektorerna är en linjär kombination av de övriga i \mathbf{M} . Det maximala antalet linjärt oberoende vektorer i \mathbf{L} kallas rummets *dimension*. (Om denna inte är ett naturligt tal så säger vi att dimensionen är oändlig.)

- L8. Verifiera att alla vektorer i ett rum av dimension 1 kan skrivas på formen $\alpha \mathbf{e}$ där \mathbf{e} är en på förhand vald vektor $\neq \mathbf{0}$.

L10 (Ett underligt(?) vektorrum)

Låt $\mathbf{R}_+ =$ de positiva reella talen och definiera två räknesätt $+$ och \cdot :

$$a + b = ab \text{ (där } a \text{ och } b \in \mathbf{R}_+),$$

$$a \cdot b = a \text{ (där } a, b \in \mathbf{R} \text{ och } a \in \mathbf{R}_+)$$

Verifiera att $(\mathbf{R}_+, \mathbf{R}, +, \cdot)$ är ett linjärt rum och att dess dimension = 1.

Två linjära rum $(\mathbf{L}, \mathbf{R}, +, \cdot)$ och $(\mathbf{M}, \mathbf{R}, +, \cdot)$ är *isomorfa* ("i allt väsentligt lika") om det finns en bijektion $f: \mathbf{L} \rightarrow \mathbf{M}$ sådan att

$$\text{I. } f(\mathbf{a} + \mathbf{b}) = f(\mathbf{a}) + f(\mathbf{b}) \text{ och}$$

$$\text{II. } f(\alpha \mathbf{a}) = \alpha \cdot f(\mathbf{a}).$$

- L11. Visa att alla vektorer i ett linjärt rum av dimension 1 är isomorfa. Ange någon isomorfi Det linjära rummet mellan $(\mathbf{R}, \mathbf{R}, +, \cdot)$ och det linjära rummet $(\mathbf{R}_+, \mathbf{R}, +, \cdot)$ i uppg L10.